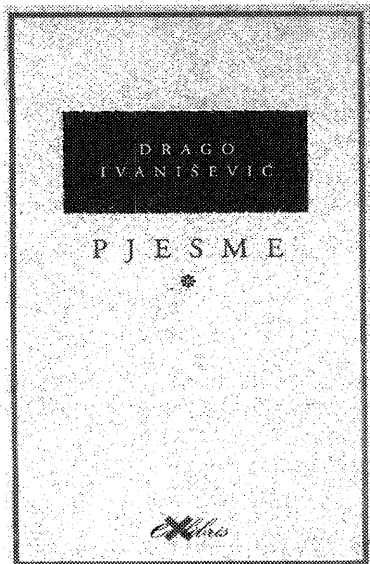

POEZIJA

Šjor Dragine metamorfoze

Ivanišević je zaokružio kanconijer, koji ostaje kao bolno i neravnodušno svjedočanstvo najrazličitijih iskustava dvadesetoga stoljeća

Drago Ivanišević
PJESME
Ex libris, Zagreb, 2002.

Ne mogu bez emocija uzimati u ruke knjigu **Drage Ivaniševića**, pjesnika i autora koji je višestruko zadužio hrvatsku kulturu, ali i čovjeka koji je mnoge od nas srdačno prihvaćao i darivao svojim prijateljstvom. Nije slučajno što je napisao pjesmu *Mladin pisciciman dalmatinskim*, jer je došljake iz zavičajnih mu krajeva i uvodio u svijet svoje velike erudicije i imaginativne slobode.

Od šjor Dragine smrti 1981. godine proteklo je više od dva desetljeća, za koje je vrijeme ovaj pisac izrazio europske formacije i autentične hrvatske vokacije poprilično zanemaren.

Knjiga koju je priredila **Jelena Hekman** okupila je u jednom svesku sve njegove stihove i omogućila nam rekapitulaciju opusa. To je odlična prigoda za neke nove naraštaje i za nas, koji smo ga poznavali. Doista, kao što priređivačica naznačuje, on je u najvećoj mogućoj mjeri ispunio šimićevske kriterije "čuđenja u svijetu" i "prožetosti blagom svjetlošću zvijezda", najbliži je nasljednik tinovske linije i sudbine, pisac koji je umio sjediniti metafizičke i egzistencijalne inspiracije, lokalne i univerzalne tonove, avangardističke i tradicionalističke pobude. Tijekom pedesetak godina pisanja i objavljivanja (uglavnom 1930.-1981. godine) zaokružio je i kanconijer, koji ostaje kao bolno i neravnodušno svjedočanstvo najrazličitijih (posebno ratnih, traumatičnih, on-

iričkih) iskustava dvadesetoga stoljeća.

Veliki je broj pjesama Ivanišević već i naslovom odredio kao eksplikaciju vlastite poetike, metafizike, estetik. Da ostanemo na prevoditeljskoj parceli, Ivaniševiću dugujemo najodređenije upoznavanje s **Lorkom, Ungarettijem**, što je u jednoj fazi naše književnosti značilo i razmicanje ograničenja puke tendencioznosti.

Prelistavajući ovu opsežnu knjigu (s prijeko potrebnom "aparaturom" biografije, bibliografije i abecednog indeksa pjesama), prolazimo velikom amplitudom od nadrealističke *Zemlje pod nogama* (iz 1940.), s tim da je pjesnička proza *Ljetni solsticij* iz 1930. najčišći (polu)automatski tekst naše književnosti uopće – pa do testamentarne iskustvene knjige *Čovjeku riječ* (1980.) Zanimljivo je kako je pjesnik

nakon uvodnog radikalizma imaginacije ušao u tokove socijalnih nadahnuća, te je knjigu "Dnevnik" – kao rekapitulaciju – tiskao tek nakon punih sedamnaest godina oklijevanja. Iz nedoumice je izišao definitivno zbirkom *Jubav* (1960.), pisanoj na gustom dalmatinskoj čakavici, a dobrim dijelom posvećenju rodnome Trstu. Na brazdi zavičajnosti uslijedit će odavanje počasti **Maruliću, Nazoru, Cettineu i Sabi**. Životnu psihičku krizu sublimirao je moćnim zbirkami *Igra bogova* ili *pustinje ljubavi* (1967.) i *Glasine* (1969.), koje su otvorile nove duhovne prostore i rezultirale svježim verbalnim iznašašćima. U svakom slučaju, riječ je o bitnom dometu modernističke obnove našeg pjesništva.

TONKO MAROEVIĆ